

MŪSŲ Lietuva

Jornal LITUANO «NOSSA LITUANIA»
DIRETOR RESPONSÁVEL
DR. JOSÉ FERREIRA CARRATO
REDATOR: MONS. P. RAGAZINSKAS
SAVAITINIS LIETUVIŠKOS MINTIES
LAIKRAŠTIS
A D R E S A S:
AV. ZELINA, 515 - C. POSTAL 4118
SÃO PAULO
ATSKIRO NUMERIO KAINA 15,00

674 (22)

SÃO PAULO — BRASIL — 1962 M. BIRŽELIO MĖN. — JUNHO 16 D.

XV METAI

Mirė ministeris K. Graužinis

Iš Urugvajaus sostinės, Montevideo, praneša, kad ten birželio m. 5 d. nuo širdies smūgio staigiai mirė Lietuvos nepaprastasis pasiuntinys ir įgaliojotas ministeris Pietų Amerikai Kazimieras Graužinis.

Velionis gimęs 1898 m. rugšėjo mėn. 14 d. Marciniškiuose, Giedraičių valsčiuje, Ukmergės apskr. Mokėsi Vilniuje ir Veroneze ten baigdamas lietuvių gimnaziją aukso medaliu. Savanoriu įstojo į Lietuvos kariuomenę, baigė Karo Aviacijos mokyklą, tarnavo Vilniaus komendantūroje ir generaliniame štabe. Aukštąjį mokslą baigė Paryžiaus universitete teisių fakultete, kur 1927 m. apgynė dizertaciją Vilniaus klausimais ir įgijo teisių daktaro laipsnį. Taip

pat Paryžiuje baigė politinių mokslų mokyklos diplomatinę sekciją Lietuvos Užsienio reikalų ministerijos tarnyboje įstojęs 1922 m., buvo pasiuntinybių sekretorius Kopenhagoje, Berlyne, Paryžiuje ir Rygoje. 1932-39 m. ėjo Lietuvos reikalų vedėjo pareigas prie Šv. Sosto. 1939 m. paskirtas nepaprastu pasiuntiniu ir įgaliojotu ministru P. Amerikai su rezidencija Buenos Airez. Argentinos vyriausybės užmezgus draugingus santykius su Sovietų Sąjunga ir suspendavus diplomatinis santykius su Baltijos valstybėmis, Lietuvos pasiuntinybė 1947 m. perkelta į Montevideo, Urugvajų, kur velionis ligi mirties savo pareigas vykdė.

L. E.

Lietuvoje šaudo už vagystę

Užsienio žinių agentūrų pranešimais iš Maskvos Kaune buvo sušaudytas «Maisto» fabriko, Aleksote, kontrolierius Juozas Tamašauskas kaltas namų mėsos vogimu, jos pardavimu «juodoje» rinkoje. Niekur pasaulyje už išėik-

vojimą nėra baudžiama mirties bausme. Atrodo, kad Sovietų Rusijoje išėikvojimai labai įsigalėję. Tai rodo didelį maisto produktų trūkumą. Nes ten, kur yra pakankamai produktų, ten nėra spekuliacijos, juodos rinkos.

Paslapti rusu generolu mirtis

Maskva 12 d. birželio pranešė apie generolo A. Krulev, krašto apsaugos vice ministro mirtį. Pats pranešimas buvo pasirašytas N. Kruščio. Tai jau trečias žymus rusų generolas trijų savaičių laikotarpy miręs.

Yra įvairių spėjimų apie mirties priežastis. Tarp kitų sakoma, generolai žuvę bandant naujus ginklus. Kartu su generolais esą žuvę inžinierių ir nemaža žemesnio laipsnio kariškių.

Kas bus ministru pirmininku?

Parlamentarinėje santvarkoje vyriausybei pirmininku ja ne prezidentas, bet ministeris pirmininkas. Ministerį pirmininką kviečia prezidentas, kuris, žinoma kartu su prezidentu ir su didžiųjų partijų pritarimu pasirenka ministerius.

Brazilijos ministrų kabinetas atsistatydins. Laikraščiai rašo, kad tai įvyks 19 d. birželio, nors nieko tikra nežinia. Svarbu, kas bus kitas ministeris pirmininkas. Lig šiol daug vardų minima. Tarp jų ir São Paulo gubernatorius Carvalho Pinto, net ir Ademar de Barros. Bet pats respublikos prezidentas siūlo dabartinį užsienio reikalų ministrį Santiago Dantas. Bet prieš

jo kandidatūrą yra priešinga kariuomenė, ypač karavynovų karininkai, katalikiškoji visuomenė. Santiago Dantas veda palankią komunistams užsienio politiką. Tai labai aiškiai parodė kai buvo svarstomos sankcijos prieš Kubą, palankumas rusams ir jų propagandai vestai parodos metu Rio de Janeiro. Dabartinis Brazilijos užsienio reikalų ministeris yra buvęs žaliamarškis (braziliškas fašistas), o dabar nuėjęs į kitą kraštutinumą — priklauso darbių partijai, kurioj yra žymi komunistų įtaka.

Udenistai (UDN) grėžtai pasisakė prieš S. Dantas kandidatūrą į ministrus pirmininkus Senatorius B. Calazans

Vardadienio proga

KUN DR. ANTANĄ MILIŲ

nuoširdžiai sveikina ir linki ilgiausių ir laimingiausių metų

«Mūsų Lietuvos» Redakcijos ir Administracijos Kolektyvas

Darbo ministeris Franco Montoro Vokietijoje

Birželio pradžioje darbo ministeris Franco Montoro išvyko į tarptautinę darbo konferenciją Ženevoje. Jai pasibaigus lanko kaikuriuos Vakarų Europos kraštus. Šią savaitę lankosi Vak. Vokietijoje. Bu-

vo sutikęs su ministru pirmininku Konrad Adenauer ir kitais vokiečių vyriausybės nariais. Savaitės pabaigą praleis Berlyne. Po to vyks į Hamburgą ir ateinančią savaitę grįš Brazilijon.

Gubernatorių susirinkimas Araxà

Praėjusią savaitę buvo susirinkę keletas gubernatorių, pietinės ir centralinės Brazilijos, Minas Gerais estade, Araxà kurorte.

Susirinkimą kvietė Minas Gerais gubernatorius. Į šį susirinkimą kaikurie gubernatoriai jau iš anksto sutarė, kad šio susirinkimo metu bus bandoma ieškoti prietarimo Janio Quadros politiką Rio Grande do Sul gubernatorių neatvyko. S. Paulo

gubernatorių atstovavo vice-gubernatorius Porfirio da Paz.

Iš paskelbto komunikato matyti, kad gubernatoriai nieko konkrečiai nenutarė, kas galėtų interesuoti atskirus estatus. Tik pakartojo jau šimtus kartų girdėtus dalykus. Pavyzdžiui, kad reikia kovoti prieš pragyvenimo pabrangimą, prieš produktų trūkumą, prieš komunistinę propagandą ir t.t.. Spauda gubernatorių susirinkimą laiko nepavykusiu.

Rytu Vokietijai badas gresia

Komunistinė Rytu Vokietijos vyriausybė pripažįsta, kad yra didelis maisto produktų trūkumas krašte.

Dienraštis «Naujoji Vokietija» maisto klausimui viename savo paskutinių numerų skiria net du puslapius. Laikraštis įspėja, kad septyniolikai milijonų Rytu Vokietijos gyventojų teks šiais metais ba-

dauti. Laikraštis sako, kad nėra galimybės įveikti maisto produktų iš kitur, kadangi nėra išvežimo ir nėra kuo apmokėti perkamus maisto produktus užsieny. Toliau kreipiasi į gyventojus ir apeliuoja į atsakomybės bei pareigos jausmą, kad rūpintųsi ne tik dabartimi, bet ir ateitimi.

Žemės ūkio specialis atvirina, kad produktų trūkumas yra pasekmė žemės ūkio sukolchozinimas. Ūkininkai suvaryti į kolchozus nesistengia produkciją didinti. Kaip pavyzdį duoda Lenkiją, kur žemės ūkio produktais yra kraštas aprūpintas ir dar lieka užsienin vežti. Lenkijoje tik pusantro procento dirbamos žemės yra sukolchozinta. Maisto krizės priežastis glūdi žemės ūkio sukolchozinime. Jei būtų gražinta privati nuosavybė, tai po poros metų visuose krastuose būtų maisto perteklius.

— Komunistinėje Kinijoje badas siaučia. Visais laikais Kinijoje trūkdavo maisto, tuo labiau maisto trūksta dabar, kai buvo įvesti kolchozai. Krašto viduje siaučia anarchija. Čan Kai Šekas šią pro-

gą norėjo invazijai panaudoti. Bet Amerika ir kiti kraštai šiam planui nepritarė.

— ARGENTINOS vyriausybė suvaržė importą, nes praėjusiais metais buvo daugiau importuota negu eksportuota. Nors vyriausybė turi nemažą sunkumų, bet krašto ekonominis gyvenimas pamažu yra atstatomas.

GUANABAROS GUBERNATORIUS CARLOS LACERDA

Didelės iniciatyvos ir ryžtingas vyras, šiais metais nori išspręsti favelų reikalą. Viensiemis gyvenantiems favelose projektuoja statyti kuklius namus įvairiuose priemiesčiuose. Tam reikalui šiais metais yra numatyta išleisti du milijonai kruzeirų. Didžiausia pinigų dalis šiems darbams bus gauti iš Alianța para Progresso.

— Minis eris Franco Montoro, kuris šiuo metu lankosi Vakarų Vokietijoje, studijuoja darbininkų namų statybą. Vakarų Vokietijoje darbininkams kas met yra pastatoma keli šimtai tukstančių namų.

GRIOVIS PO GĖDOS MŪRU

Kaip žinome, ant rubežiaus skiriančio Berlyną į dvi dalis, komunistai pastatė aukštą mūrą, kad sutrukdyti gyventojų bėgimą iš komunistinės į vakarų, laisvės zoną. Šita mūro siena yra pavadinta «gėdos siena». Šiomis dienomis komunistinės Berlyno pusės policija susekė po «gėdos siena» iškastą tunelį į laisvąją Berlyno zoną. Šiuo tuneliu daug vokiečių į laisvę pabėgo.

— Šią savaitę Hamburge iš atplaukusio iš Rusijos prekybinio laivo vienas jūrininkas pabėgo ir paprašė politinės apsaugos Vokietijoje Rusijon grįžti nebeneri.

— Komunistų spaudos pranešimu Rusijoje vėl mirties bausme nubausti keturi žydai už nelegalią prekybą svetimą valiuta. Nuteistųjų pavardės yra šios: Litvinovski, Janin ir Blazer. Nelegali prekyba svetimą valiuta siekusi milijoną dolerių.

— Kauo įgulos bažnyčia paversta bedievių muziejumi. Po karo Klaipėdoje pastatyta Taikos Karalienės bažnyčia, kurią komunistai neleido šventinti, yra paversta šokių sale. Altoriai ir visa kas primena tikėjimą yra išgriauta.

— Partija ir valdžia Lietuvoje pasiryžo imtis naujų priemonių pagerinti mechanizacijos kadrų žemės ūkiui. Technikai žemės ūkiui iki šiol buvo paskubomis, per nepilnus metus, parengiami žemės ūkio mechanizavimo mokyklose ir kaimo profesinio paruošimo mokyklose. Pasirodė, kad technikai nebūna paruošti ir dabar jų mokymo laikas numatomas prailginti nuo 1,5 — 2 metų. Tų mokyklų dėstytojais, matyt nelabai pasitikima, nes ir juos ruošia masi netrukus pasiūsti pagilinti žinias...

ELEKTRA — TRIMS KETVIRTADALAMS KOLCHOZŲ

Per Vilniaus radiją nuskambėjo pasigyrimas — elektrifikuojamas žemės ūkis. Kolchozuose dar šiais metais numatoma nutiesti 7 600 km aukštos ir žemos įtampos elektros linijų ir srovę gaus 350 kolchozų ir 70 sovchozų. Nurodyta, kad tada srove naudosis trys ketvirtadaliai Lietuvos kolchozų ir beveik visi sovchozai, Džiaugiamasi, kad elektra žymiai palengvins melžėjų, kiaulių šerėjų, paukštinių darbą. Kai žemės ūkio gamyba elektrifikuojama, tai ir čia nurodoma į brošiškųjų respublikų pagalbą. Lietuvos žemės ūkio elektrifikavimą tikimasi užbaigti 1964 meta s.

MUZIKUI J DAMBRAUSKUI — 70 M.

Muzikui Jonui Dambrauskui gegužės 22 d. sukakus 70 m. amž., apie jo kūrybą, planus plačiau pasakojo Vilniaus radijas, sidėjo straipsnių ir spauda. Kauno valst. teatre Dambrauskas yra išdirbęs 25 m., tai buvusi jo, kaip kompozitoriaus brendimo mokykla. 1939 m., Dambrauskui pačiam diriguojant, buvo pastatyta jo iš pagrindų atkurta M. Petrausko opera «Eglė žalčių karalienė». Vokiečių okupacijos metais Dambrauskas buvo

parasęs, pagal Putiną, originalią operą «Aldovas». Šiaip kompozitorius daugiau pažįstamas kaip vokalinės muzikos kūrėjas. Pokario metais muzikas daugiau pasireiškė chorinės kūrybos srityje, išleistas Dambrausko dainos, pagal Vilniaus radiją, pasižymėjo aktuali «tarybine tematika», paplitusios dainininkų tarpe. Be to, jis yra parasęs kūrybos įvairiems muzikos instrumentams, kaip smuikai, violenčelei, obojui.

— Vilniaus konservatorijos studentai, dėstytojai gegužės 12 d. iškilmingai paminėjo komp. St. Šimkaus 75 m. gimimo metines. Prisiminimus apie St. Šimkaus gyvenimą, kūrybą papasakojo jo buvę mokiniai profesoriai A. Budriūnas, J. Švedas, J. Karosas, K. Kaveckas ir kt. Chorinio dainavimo katedros studentai atliko komp. St. Šimkaus dainas.

— Gegužės 25 d. Vilniuje, teatro muziejuje atidaryta valst. operos ir baletų teatro vyr. dirigininko Juozo Jankaus darbų, dekoracijų, kostiumų, eskizų paroda. Paroda suorganizuota dailininko 50 m. jubiliejaus proga ir joje ekspozuota apie 120 darbų.

Gegužės 22 d. į Maskvą su geriausia pastatymais išvyko Kaune veikias lėlių teatro kolektyvas. Jis buvęs vienas iš nedaugelio išrinktųjų, pakviestų pasirodyti Maskvoje. Šalia kauniškio, Maskvos apžiuroje dar dalyvavo penki kitų sovietijos miestų teatrai.

Lietuvos mokyklose jau prasidėjo vasaros atostogos. Vilniaus radijo pranešimu, tas atostogas pradėjo beveik pusė milijono bendro lavinimosi mokyklų moksleivių, o rugsėjo 1 jį mokyklose tikimasi 27.000 mokinių daugiau, negu mokslo metais pradėjo pernai. Vis plečiamas aštuonia-

MANO ŠIRDIS

P. Orintaitė

Mano širdis — kaip muzika šiandieną —
Suvirpa tyliai, tyliai alpdama.
Dainuoja smuikas dainą tik vieną —
Gyvent ar mirti — tavo mylimai...

Mano širdis — vien jūroj lašas mažas:
Švyst ir — vėl grimzta gelmėn amžinai...
O tavo veidas — vakaro mirasas —
Skambiną stygą, verkiančią sapnais...

Mano širdis — jau mirštanti šiandieną —
Iš tavo kojų meldžia dar širdies...
Pravirko gaidos ir — palūžo siela —
Mylimojo vardas karstan palydės...

Partijos Rūpesčiai, Tikinčiuju Itaka ir Žydai

JAV aikraštinnikas aprašo įspūdžius iš Sovietijos

Elta Kokia šiuo metų Sovietų Sąjungoje bažnyčios padėtis, jos santykiai su komunistiniu režimu, antisemitizmo reiškiniai apie tai kiek būdinčių žinių savo įspūdžiuose iš kelionės į Sovietiją paskelbė «New York Times» bendradarbis Harrison E. Salisbury. Jis teigia, kad šiuo metu Sovietų Sąjungoje ortodoksų tikinčiųjų gati būtų 50 milijonų. Tiems milijonams tikinčiųjų veikia tik 5 dvasinės seminarijos ir dvi akademijos. Jų skaičius nemažėja ir tai kelia nerimą komunistinių aktyvistų tarpe.

mečių mokyklų tinklas, dabar jų skaičius Lietuvoje siekia iki 1000. Nuo naujų mokslo metų beveik 35 000 jaunuolių ir merginų, besimokančių bendrojo lavinimo mokyklose, įsigys profesijas — vykdančių prailgintą darbo dieną jie drauge gausią ir gamybinę apmokymą.

Partijos sluogsnuose keliamas klausimas — ar gali būti, kad po daugiau kaip 40 metų partinės propagandos, spaudos ir kitokių persekiojimų, vis dar esanti stipri bažnyčios itaka?

Dabar pati partija, teigia Salisbury, įsitikino, kad ateistinė propaganda dažnai naudoja primityvias priemones. Dabar jau sukrusta leisti naujas, ne tiek primityvias ateistinio auklėjimo knygas. Sustiprinta ateistinė propaganda mokyklose. Kiek uždaryta Sovietijoje ortodoksų tikybos bažnyčių, tiksliai sunku nustatyti. Pagal amerikiečių korespondentą, daugiau bažnyčių esą uždaryta šioje, kurias sovietai prisijungė po antrojo pasaulinio karo.

Iš visų tikybinių bendruomenių Sovietų Sąjungoje daugiau sia plinta baptistų judėjimas. Jaunimo spauda juos labiau siai ir puolanti. Tačiau pats didžiausias partijos pyktis e-

šas nukreiptas prieš mažąsias sekas, kaip Jehovos liudytojus ar adventistus — jos laikomos esančios veikiamos užsienių, tad nesunku jas ir apkaltinti turint «subversyvių» pobūdį.

Kokia ateitis laukia žydų? Ar galima kalbėti apie Sovietijoje esantį antisemitizmą? Taip — teigia Salisbury — dabar nebėra pogromų prieš žydus, jie nesunčiami tremčiai į Sibirą, bet... antisemitizmo reiškiniai atsiranda. Tai daugiau liečia kai kurias Ukrainos provincijas, Gudiją, Moldaviją (srityse, kuriose carų laikais buvo leidžiama laisvai apsigyventi žydams — E). Tačiau, kaip teigia diplomatai Maskvoje, nesą sunku pasitebėti prieš žydus nukreiptos tendencijos. Tų pačių diplomatų nuomone, sovietinis režimas jaučias dėl žydų baimę. Komunistų partija, iš vienos pusės, prisibijanti kiekvienos, ne komunistinės bendruomenės, ir, antra — tai partijai nepatinka, kad žydai palaiką ryšius su savo tikybos išpažinėjais visame pasaulyje ir pakartotinai yra pareiškę savo simpatijas už Izraelį. Čia komunistams jau atsiranda «saugumo klausimai» ir nestebėtina, kad Izraelio atstovai, ypatingai diplomatai dažnai apkaltinami amerikiečių žvalgybos šnipais ir agentais.

Vis dėlto, kaip teigia «N. Y. Times» atstovas, šiuo metu žydai Sovietijoje yra susiradę stiprų sąjungininkų sovietinių intelektualų tarpe. Ne tik S Rusijoje, bet ir Vakarų pasaulyje jau pagarsėjo Eug. Jevtušenko vardas. Jis drauge su sovietų liberalais aktyviai dalyvauja kovoje prieš pasireiškiantį antisemitizmą.

Salisbury toliau pabrėžia, kad sovietų valdžia ir toliau varanti prieš žydus nukreiptą programą P. v. v. vienoje buvusių žydų tvirtovių — Kije-

(pabaiga 3 pusl.)

Halina Didžiulytė Mošinskienė

Klaikus Rytas

(Iš mano atsiminimų)

Stovėjau prie geležinkelio pervažos laukdama, kol pasijudins aprūkę prekiniai vagonai, ir žiūrėdama į juos krūtinėje kilo nerimas džiovinamas gerklę. «Vėl naujas sąsas tatas paruoštas. — Dar jiems negana... dar neužtektinai išvežė... jis tur būt laukia mano šeimos, artimųjų, mano draugų... Gal pasimelsti, bet į ką? Juk Dievas mus apleido!.. O gal užtarnautai, gal dėl to, kad mes permažai apie Jį pagalvodavome įsiklausę į pulsuojančią jauną gyvenimą?!

Stovėjau panariniusi galvą. Šiltas vėjas kedeno plaukus, slydinėjo gėlėtos suknelės klostais, skverbėsi tarp knygų lapų. Siūreno ramiai seno uosio šakos persikorusios per mūrinę tvorą ir jose šnekėjo-

si paukščiai. Artėjančios vasaros diena buvo ypatingai saulėta, net tvanki, kai vėjas apsiukęs paaislėpdavo.

Išgirdau sunkius darbinius batus atkakšint grindiniu ir čia pat kažkas sustojo. Nepakėliau galvos — žinojau, kad svetimas stovi. Kaukšėjimas padažnėjo. Aitrus papirosų dūmai, vėjo atnešti, kūteno mano šnerves. Vagonai gi vis tebestovėjo — nei ženklo, kad jie pasijudintų.

— Che, che, che... buržujus veža! — gargždančiu balsu kažkas prasarė.

— Buržujus??? Kiba tu durnas, kiba girtas! — atšovė jaunesnis balsas.

— O ką? Atėjo jų eilė! Va — «Drobės» direktorius — kaput! «Tilmans» — pabėgol! — Gera! padarė, bent kaili

sveiką išnešė. O turtas — maį jį velniai.

— Užtat mes pagyvensma! Mes — darbininkai! Dabar savo rankomis sau turtus krausma! — gergždi vėl tas pats, ir dūmai iš jo machorkės, kaip iš kamino verčiasi.

— Pagyvensma, sakai. Žiūrėk ar tik pats neatsitupsi viename tų vagonų rytojui išaušus!

Apsidairiau. Jų buvo keli. Jie buvo pilki ir paprasti dar be žmonės. Jų rankos buvo sugrūbusios ir pajuodusios nuo mašinų šmeravimo. Veidai apžėlę, bet iš po kepurų žvelgė šviesios, geros akys.

— O už ką mane į vagonus?

— O už ką vyresnį meistrą Simą su moteria paėmė? O už ką šviesuotoją Antaną su višais vaikais sunkvežimiu praeitą naktį sugrūdo?... O Vaitkų — paliegsi senį geležinį kelietį?... Tu bent sąžinės tu rėtumei ir patylėtumei!

— Jis gal kompartijoje, sau

gokis! — nusijuokė toks skaidrus balsas. Matau, ant galvos atmokšinta kepurė ir šviesių plaukų kuokštas iš jos išsmukęs. Veidas vaikiškai rausvas, vos pirmojo pūkelio padengtas smakras. Jis kiek sumišo pas ebejęs mano žvilgsnį į nūsikus.

— Tu čia, pienburni, užsičiaupk, — piktai suūzrgė senesnis, — žilą plauką gerbk, kaip motina mokino!

— Taigi, gerbiu. Ar nėra didesnės garbės, kaip būti kompartijoje?!.. — Staiga jaunolio balsas pasikeitė: — Prisi pažink, kiek tokių «pienburnių» kaip aš įdavei?

— Ar aš? — atmokšlindamas kepurę ir nūsispjaudamas sušuko pilkas žmogus.

— Taigi, tu! — išsišiepdamas juokėsi beūsis.

— Kaip Dievą myliu, nieko neįdaviau. Nieko! — Jis mušėsi pajuodusiais kumpliais krūtinę.

Tai ko tyčiojies iš buržujų? — paprastai ramiai už

klausė anas, rūkanti papirosą.

— Ba, va, savo rankomis, metų metais kūrė naują dieną naktį krosnis jų plienui, jų turtams, jų vaikams... — širdo vyresnysis.

— Ne tu vienas. Visi mes iems dirbome, bet laisva valia, ne veltui — uždirbdavome neblogoi. Ačiū Dievui, vaikus į gimnaziją galėjau leisti iš to uždarbė. O dabar, kam dirbame?

— Sau! — suriko įtūžęs nu mesdamas dvokiančią nuoruką senis.

— Okupantams!.. — sušuko jauniausias ir smuko po vagonais. Jis kaip driežas atsi rado anoj pusėj.

— Pienburnis! Durnius! Tfu! — nūsispjovė senis.

— Po paibeliais! Smuksiu ir aš paskui. — tarė jaunesnis ir pasekė beūsiu, o paskui jį ir tos machorkės smarvę nusinešdamas.

(B. D.)

H. Mošinskienė

MOTINA.

(Skaityta L. K. Moterų D-jos susirinkime 1962 m. gegužės 20 d.)

pabaiga)

Uždavinys tikrai nelengvas. Bet kiekviena motina stengiasi, kiek jos išmonė neša, pildyti tą Dievo jai duotą užduotį.

Ir Lietuvė Motina stovi jų tarpe. Šiandieną ji palikta savo pačios likimui, taip rodos, kad Viešpats tik ją pasirinko savo didžiajam bandymui. Jinais atsirado išimtinose sąlygose.

Lietuvoje motina nebeturi pilnų teisių į savo vaikus. Komunistinėje santvarkoje pati motina ir jos vaikai, kaip ir viskas, priklauso valstybei. Ji nebegali auklėti savo vaikų pagal įgimtą ir iš protėvių paveldėtus papročius. Pagal komunistinę moralę ji privalo įskiepyti savo vaikams neapykantą visam, kas nėra komunistiniais principais pagrįsta. Taip pav. jos vaikai gali įsikūsti savo tėvus ar brolius saugumo organams, jei šie kuo nors nusikalsta prieš esantį režimą. Jie negali išpažinti jos tikėjimo vienintėliu Dievu, nei Jo pagarbinti, nes tai priešinga valstybės organizavimui, ir jei jinais tai daro slapta, tai tado pavojau visą šeimos židinį, kurį kiekvienu momentu, praeinančio maskolio batas gali nuspirti ir sumaišyti su urvais, o juos visus atiduoti Sibiro šalčių nasrams. Lietuvoje motinai uždėti panašiai ne tik jos rankoms, bet ir širdžiai. Tačiau joks šetonas nepajėgia užslopinti tos begaliniai sultingos meilės vaikams. Ji kenčia tyli, sulinkusi nuo rūpesčių svorio, jos veidas, kaip iš akmens iškaltas ir nieko nesakantis, bet jos akys spindi nepaprastu pasiryžimu, kaip laukinės vilkės saugančios savo gūžtą. Ji nepažįsta baimės. Ji lietuvė motina.

Štai — partizanų kūnai, kaip liekni beržai nukirsti ir suversti miestelio aikštėse. Štai — laukia užkampiuose įstrižos mongolų akys, kas prie jų prisiglaus? — Niekas nedrįsta. Šviesius plaukus draiko prabėgantis vėjas. Skausme iškrypusios lūpos ir kraujas pajuodęs ant jų. Niekas, niekas jų neatpažįsta, tik motina! Tik motina atbėgusi apkabina sūnaus galvą ir skausmo ašaromis nuplauja jo žaizdas. Jos skausmas yra toks didelis, kad jokia žmogiška jėga tuo momentu nebegali jos atplėšti nuo mylimo kūno. Ji nieko nebijo — tik jinais gali mirti kartu!.. Toks yra motinos likimas Lietuvoje.

Daugelio mūsų motinos ten liko visai vienos. Aikai jas paliko žinodami, kad tik sveturglės iš elbėti savo gyvybę, kad tik svetur jie išsilaukys. Ir Motina juos palaimino atsisveikindama, palaimino savo ašaromis, virpančiomis lūpomis nubučiuodama kiekvieno kakta, gal paskutinį kartą. Ji ilgai ilgai dar moavo balta skarele nutolstančiam vežimui, savo vaikų ateičiai. O paskui ji grįžo į savo namus ir juose liko taip tuščia, taip baisia tyliu, kad net savo širdies plakimą jinais galėjo girdėti. Ir šiandieną jinais sėdi vienui viena parymusi prie lango ir tebelaukia. Pavasarai ateina ir praeina, paukščiai sugrįžta — tik nesugrįžta jos vaikai. Ir kas met jos akys vis silpniau beįžiūri, širdis vis sunkiau tepul suoja, o begalinis ilgesys balta šerkšna nugulęs ant jos galvos. Bet ji vis tebelaukia ir jos mintys, kaip balti balandžiai skrieja pas vaikus, ir kaip baltų balandžių sparnai glosto mylimus veidus daugelio taip išvogtus gyvenimo audrų — bet jos širdy-

je jie visi tebėra maži bejėgiai kūdikėliai, jos globos taip reikalingi.

Lietuvė motina ne savoje žemėje, lygiai taip pat parinkta didžiajam bandymui. Viešpats jai tarė: «Aš duodu tau laisvę, duodu tau gerbuvį, bet atimsiu tau TĖVYNĖ. Atsimink, aš sutvėriau tave LIETUVĖ? Ar mokėsi JA išlikti svetur?... Ar mokėsi?»

Štai mes turime laisvę. Turime ir gerbuvį. Pagal išgalles, mes motinos, visa kas yra geriausio, atiduodame savo vaikams. Štai šviesiaplaukiai vaikeliai, aprengti kaip lėlės, mėlynos akelės žiburiuoja žibutėmis, bet kiek iš jų lupyčių, panašių į radasto pumpurėlių, taria pirmą žodį «mama.. moči te..»? Ne.. tos luptės moka šaukti «Māe.. pāe..», bet iš jų neišsprusta toks prastas šauksmas — MAMA...

Kur gi liko tie mūsų motinų įkvėpti šveitūs žodžiai? Argi jau išnyko atmintyje tos bakužės, kurios, kad ir samanos, bet buvo daug jaukesnės ir šiltesnės už šiandieninius salionus «de visita? Argi išblėso tos mergautinės dienos, kai basomis kojomis bėgdavome vis atsilusios žemės takais po pavasario lietaus? Argi nebeprisimename, kaip rudens vėjas plėsdavo skarytę nuo galvos, kai mama siuntė pas skolinti drėkios pas kaimynę? Nei viena iš mūsų to neužmirš. Tai viskas taip gyva mūsų atminty lyg vakar dieną buvę. Jūs čia su sirinkusios kiekviena galėtumėte daug daugiau ir daug įdomiau papasakoti savo išgyvenimus, kaip aš. Tik jūs ne drįstate, nes jūs esate tylios ir savyje užsidariusios lietuviškos motinos. Pro jus eina gyvenimas, kaip ištvynaus upė, nešdamas jus vi tolyn tolyn nuo gimtosios žemės, nuo gimtųjų namų, nuo ten likusios motinos, ar jos kapo. Ir jūs nuo ankiai aušilenkėte savo likimui.

Salomėja Nėris

ŠIRVINTA

Upė šaltuonėlė —
Mano Širvinta
Rudenio lapelių
Mirga priberta

Kabo liepos medy
Mėnuo pilnatis,
Tylųjį namelį
Saugo per naktis.

Mano ten vaikystė
Kaip gėlė trapi
Dūdeles žilvyčio
Suko paupy.

Žvaigždės ten byrėjo
Vasaros naktim,
Ten vanduo žiūrėjo
Tamszalėm akim.

Kur gi ta upelė —
Mano Širvinta?
Kur baltų takelių
Žemė suminta.

Tačiau LIETUVEI MOTINAI
Viešpats davė ypatingą uždavinį. Čia jis davė mums laisvę, davė patogumus gyvenimo saulėlydy. Jis apdovanojo ne vieną jau ir žentais, marčiomis ir anūkais. Mūsų gyvlio e teka grynai lietuviškas kraujas ir mūsų priblėsusios akys išsinešė Lietuvos dangaus skiautelę. Tad neleiskim išblėsti mūsų šeimos židiniuose tam brangiausiam žodžiui, taip skambančiam virpančiam: MOTINA — MAMA!

(pabaiga iš 2 pusl.)

ve būvę nužudyta daug žydų, tačiau turistai niekur nepasitebės bent ir paminklinės lentos apie žuvusius žydus. Esą, visoje eilėje vietovių, kaip Rygoje, Kijeve, Vilniuje ir Taškente žymūs, įtakingi žydų vadovai būvę priversti pasitraukti ir jų vietoje atsiradę labiau režimui palūsūs žydai. Kai kur sudaromas žydo vaizdas — tai turys būti «gudrus, mėgstas kyšius ir girtavimą žmogus...». Pagaliau, šį tą pasako neseniai Vilniuje ir kitur įvykusios spekuliantų bylos — nuteisti piliečiai tik su grynai žydiškomis pavardėmis.

Tačiau dar nereikėtų šių denui antiemitizmo reiškinį lyginti su Stalinio laikais buvusiais Pz, mokslininkai — žydai suvaidino vyraujančią vaidmenį erdvės, raketų tyrimuose. Pagaliau, žydai reikiams ir literatūroje, ir spaudoje ir įvairiose meno šakose (Lietuvoje — raš M. Sluckis, «Tiesos» red. G. Žimanas ir kt. — t.).

OKUPUOTOJ LIETUVOJ NESKAMEEJO VEIKŲ VARPAL Užsienio korespondentų pranešimais šiais metais Velykų šventės Lietuvoje praėjo liūdesio ženkle: Velykų arpai neskambėjo, nesimatė skilmingu Prisikėlimo proceju. Raudonieji Kremliaus diktatoriai, mat, religinį ikiničiųjų pasireiškimą kas kart vis daugiau trukdo. Tam panaudojo Lenino 92 metų gimimo dienos minėjimą. Baandžio 22, kuris šiais metais išpuolė Velykų dieną, todėl buvo poga gyventojus suvaryti į mitingus, minėjimus, priversti klausyti žodžių sriauto apie «didįjį Leniną», apie Iljičaus šviesą viršum Lietuvos. (LTA)

W. Jurgėla

Mano Kelionė i Kolumbija ir Venezuela
1962 Metais

(tąsa)

Lietuvių kolonija Kolumbijoje yra labai mažutė palyginus su esamomis Brazilijoje, Urugvajuje ir Argentinoje. Aš radau, iš visų mano kelionių po Pietų Ameriką, Kolumbijos lietuvius procentualiai labiausiai pasiturinčius ir aukščiausios klasės. Jie turi tarnų ir tarnaičių savo namuose, kurių vertė yra apie 40 iki 50 tūkstančių dolerių katgorijoje. Apie 95% visų lietuvių ten gyvena vos 13 metų. Tiesa, dauguma jų yra gerai išauklėti — inžinieriai, gydytojai, ir daug kitų profesijų.

Bekeliaudamas po kraštą aš pastebėjau daug nuostabių galimybių ir progų žemdirbystėje. Vietiniai čia yra gerokai atsilikę ūkininkavimo būduo

se. Panaudojant amerikoniškas mašinas saldžiųjų kukurūzų auginimo srityje būtų įmanoma padaryti «stambų pelną». Aš sutikau Medellino užmiestyje vieno lietuvio viščiukų ūkį, kuris padarė gero pelno iš 5060 paukščių; JAV-se reikėtų 50.000 viščiukų, kad padaryti tą patį uždarbį.

Kolumbija man primena Šveicariją — kiekvienas miestas turi skirtingas temperatūras ir sąlygas 30% Kolumbijos yra kalnuota. Aš radau Totoraičių ir Kaseliūnų šeimas kaip labai malonius, rintus ir patriotiškus lietuvius. Vilos barzdaskutis Tamula yra, tarsi, koks linksminiojas — pilnas juokų ir žavumo. Besikalbėdami su juo jūs užmirštate visus savo rūpesčius — tai paprastas žmogus su auksine širdimi!

Kun. Tamošiūnas atvyko į Kolumbiją labai anksti ir jau 32 metai kaip dirba ganytojišką darbą. Šiuo metu jis stato pirmąją lietuvių koplyčią Medelline. Ji yra statoma tokiu sutvarkymu, kad vieną dieną jei čia tebebūtų daugiau lietuvių Medelline, tas pastatas galėtų būti parduotas ir pinigai pervesti kitiems lietuviškiems tikslams ar bendruomenėms.

Medelline yra daug puikių naktinių klubų ir restoranų, kalnų papėdėse, iš kurių matosi visas miestas. Aš labai pasidžiaugiau savo buvimu Medelline visą laiką buvo saulėta ir 80 iki 85 laipsnių F šilumos. Po vienos savaitės buvimo Medelline aš ir kun. Tamošiūnas išskridome į Bogotą.

Bogota turi skirtingą klimatą. Tai antras pasaulyje pagal aukštumą miestas, — 8000 pėdų virš jūros lygio. Anrają dieną aš pajutau sunkumą alsuoti. Vos palypėjus vieno

aukšto laiptais, teko atsistoti ir pailsėti, buvo akimirksnis, kad aš maniau gausias širdies smūgį. Pastebėjau, jog reikalingos kelios savaitės priprasti prie tokios aukštumos. Bogotoje aš apsigyvenau p. E. Vismanto namuose.

Bogotos aeroporte aš stovėjau ant tos pačios vietos, nuo kurios prezidentas Kennedy ir jo žmona kalbėjo. Atvirai laukai nuo Bogotos aeroporto iki miesto priminė man Buenos Aires aeroportą — be sidriekiančios lygumos ir beveik tokie patys vaizdai Bogota yra kelis kartus didesnis už Medelliną. Naktys čia vėsios: 90% dienos metu debesis ir vėjas, o taip pat kiek 10 iki 20 laipsnių vėsiau negu Medelline. Reikalinga dvidešimt apsiaustas dienos metu.

Bogotoje aš aplankiau prezidento rūmus, o taip pat Tautinę Šventovę Monserrate — pastatytą ant 10 000 pėdų aukšto kalno ir kuri pasiekia ma kabančiu keltuvu.

Druskos katedra. Sal Zipaquirą yra iškirsta giliai vienoje druskos kasykloje, 850 pėdų po žeme. Tenka važiuoti apie 15 minučių per tunelius, pro kur vos praeina automobilis. Kelias yra apšviestas elektros lemputėmis, bet matosi tiek silpnai, jog tenka įjungti mašinos prožektorius. Galop, jūs pasiekiate sustojimo vietą, giliai vidury kalno.

Iš šių kasyklų jau indėnai kasė druską, dar prieš Kristaus gimimą. Tais laikais druska atstojo jiems pinigus. Man pasakojo, kad jeigu išnyktų visoje žemėje druska, Kolumbija iš tų kasyklų galėtų aprūpinti visą pasaulį dar per 55 metus.

Reikėjo daug metų nudailinti sienas ir stulpus toje katedroje. Man trūksta žodžių ir palyginimų, kuriais aš gailėčiau aprašyti tą katedros struktūros grožį ir meniškumą, esančios gilumose. Tai yra didžiausias stebūklas, kokį galima pamatyti Kolumbijoje.

(Bus daugiau)

Raupsuotoji Sesuo

Reikia stebėtis, kai kas kantriai kenčia galvos ar vidurių skausmus, ar nesiskųsdamas neša kelių savaičių ar mėnesių ligą. Bet dar nuostabesnis dalykas yra, kai kas ramiai priima sunkią, skaudžią, nepagydomą ir net šlykščią ligą ir metų metus, iki mirties neša ją be jokio nepasitenkimo ženklo. Tai jau heroiškos kantrybės ir pasivedimo Dievui ženklas. Tokį pavyzdį mums paliko Indijos misijoje raupsais mirusi vienuolė Karolina.

Ji buvo vyriausia iš penkių šeimos vaikų. Stipri, gyva ir energinga, turėjo padėti motinai prie ūkio darbų. Bet užsispyrėlė ir nepriklausoma, nekartą sukėlė tėvams didelio susirūpinimo.

Aštuoniolikos metų sulaukusi Karolina leidosi iš namų svetur duonos įieškoti Nuvyko Paryžiu. Geras ir krikščioniškas šeimos išauklėjimas apsaugojo ją nuo didiesčio pavojų.

Padirbėjusi vienoje šeimoje, metė nuobodų tarnaitės darbą ir perėjo dirbti pas šv. Pranciškaus Salezo vienuolyno seseris. Čia jai geriau patiko ir pasiliko keletą metų.

Sykį Karolina dalyvavo trijų seserų vienuolių išleistuvėse Indijos misijose. Atsisveikinimas ir išlydėjimo apeigos taip ją sužavėjo, kad ji pasiryžo pasekti seserų pavyzdžiu. Ėmė vesti griežtesnį gyvenimą, daugiau melstis, kovoti su savo silpnybėmis ir,

nors jau buvo trijų dešimtų metų, įstojo į vienuolyną. Čia ji greit padarė tokią didelę dvasinę pažangą, kad vyresniosios pasuntė ją į Bombėjaus miesto misiją, Indijoje.

Indijoje sesuo Karolina buvo paskirta vienon prieglaudon, kurios durys stovėjo atviros visiems vargšams. Jai teko slaugyti vieną senelį su keistai išsukinėtais pirštais ir jo mažą keturių metų mergytę. Senelis mirė, o mergaitę išbėrė keistos dėmės ir ta greitai iškeliavo pas savo mirusį senuką. Sesuo Karolina nekrypė dėmesio į tokį nereikšmingą įvykį. Bet neilgai trukus ir ji pajuto vidurių skausmus, bei pastebėjo rudas dėmes ant savo rankų.

— Argi tai būtų raupsai? — Karolina paklausė slaugytojos Pranciškos.

Išpėta sesuo Vyresnioji pašaukė gydytoją, o kad nebūtų jokio abejojimo, pasiuntė seserį Karoliną Kalkuton pas specialistą.

— Aš neabejoju. Tai raupsai, — pareiškė raupsų ligos specialistas.

Nors tai buvo didelis smūgis, tačiau sesuo Karolina ne nusiminė Siunčiama į raupsuotųjų ligoninę, savo palydovai sakė: «Nieko nesigailiu. Visa įvyko su gerojo Dievo žinia ir aš priimu ligą iš Viešpaties rankų». Tai įvyko 1914 metais, dvylika metų jai atvykus Indijon.

Kadangi ir kita Sesuo susir

go ta pačia liga, tai vienuolyno vyresnybė nusprendė įsteigti specialius namus raupsuotiesiems. Tuo tarpu abi seserys buvo pasiūstos į Mandalėjo ligoninę. Kad ir kažkaip daktarai rūpinosi išgydyti seseris, K. rolinos svika ta nerėdėjo. Skausmai nuolat dėdėjo, apimdami visą kūną. Pobūvis šitoje ligoninėje buvo tuo naudingas, kad ses. Karolina turėjo progos gerai susipažinti su liga ir jos gydymo būdais. Įgytas patyrimas vėliau buvo jai labai naudingas naujoje ligoninėje.

Po dviejų metų, šv. Pranciškaus Salezo seserys atidarė savo ligoninę raupsuotiesiems Kumbakonamo vietovėje ir seserį Karoliną paskyrė vyriausia jos vedėja. Jos praktiški organizavimo sugebėjimai ir didelė meilė ligonims padarė malonesnį ir j ukesnį mirti pasmerktųjų žmonių gyvenimą. Ji pati nekartą prisipažino: «Ši pradžiū bjaurėjau si to baisaus darbo ir, nežiūrind gero gydymo, jaučiausi be jėgų, tokia išvargusi, kad vos pastovėjau ant kojų. Kai reikėdavo perišinėti žaizdas, manydavau nuvirsianti. Dabar jaučiausi laiminga. Dievas davė jėgų ir malonės tam darbui».

Už rūpestingą ir pavyzdiną ligoninės tvarką britų raupsuotiesiems pagalbos draugija sveikino ses. Karoliną:

Besirūpindama kitais, ses. Karolina negalėjo pamiršti savo pačios ligos, nes ta jau plėtėsi po visą kūną. Atsirado dėmės ir žaizdos ant rankų, kojų ir veido, kurs atrodė

tartam kokia dėmėta kaukė. Kartą pasižiūrėjusi į veidrodį sušuko: «O, kokia aš baisi! Niekados nepagalvojau, kad kada nors taip atrodysiu!»

Palengva kūnas ėmė leistis. Susisukinėjo rankų ir kojų pirštai ir kiti anarčiai. Nukrito nagai. Reikėjo nuimti pirštus, vieną po kito. Karštis pakilo. Per rūbus sunkėsi nemalonius prakaitas. Kojos nebeuorėjo ligonės nešioti. Iš Paryžiaus atsiuntė jai kėdę su ratukais.

Kadangi vis daugiau raupsuotųjų atsirado ligoninėje, dviejų seserų nebepakako jiems aptarnauti. Atsiuntė dar dvi. Vietos buvo nedaug. Keturioms seserims teko suspausti viename kambaryje. Tačiau ses. Karolina viską kantriai nešė, visus užjautė, visiems stengėsi patarnauti, nė kiek nepalengvindama savo pačios vargo.

Paskutinės jos valandos buvo labai sunkios. Nuolatinis karštis ir troškulys ją kankino. Kitos seserys norėjo jai palengvinti, bent ledais atvėsinti degančias lūpas. Bet ji atsikalbinėjo: «Palaiminti kurie kenčia... Mūsų Viešpats ant kryžiaus negavo ledų.»

Karolinai mirštant 160 raupsuotųjų, suklaupusių prie jos durų, meldėsi už savo slaugytoją, kurią Dievas pasiėmė pas save, kaip ištikimą tarną. «Palaiminti, kurie kenčia... nes jie bus paguosti».

Sesuo Karolina buvo gimusi Bavarijoje, 1871 metais. Mirė 1933 metais, gruodžio 12 dieną, dvidešimts metų didvyriš-

— Šaunų vakarą rengia L. K. Moterų draugija liepos 8 d 15 val. Bus gražus lietuviškas vaidinimas. Po vaidinimo pasilinksminimas grojant garsiajam «Guarachos» orkestrui.

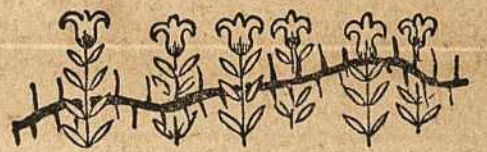
JUOKIS!

— Doktoras pacientui — Parodyk liežuvį.

— Pacientas Daktare, aš to nepadarysiu, nes mano motina nuo mažens man įkaldė: «Labai negražu kam nors rodyti liežuvį».

— Išsipusčiusi moteris elgėta: Kaip tamstai negėda užsiimti elgėtavimu?

— Ponute, juk tai vienintelis būdas, kuriuo aš, tamstai nepažįstamas, galiu kreiptis į taip gražią poniją. Ir bematant įpuolė į elgetos skrybelę visas dcleris.

— NEUŽMIRŠKITE SAVO LIETUVIŠKOS PAREIGOS, PAREMKITE JAUNIMO NAMŲ STATYBĄ.

kai iškentėjusi savo vargą, sykiu tarnaudama kitiems vargšams

J. Aranauskas, S. J.
«Zvaigždė»

J. Aistis

Knygos — Mielosios Draugės

(tąsa)

Norėjau spirtis, bet jo akyse pamačiau tokias keistas liepsneles blykčiojant, kad pažadėjau tai padaryti. Aišku, nėjau ir nieko neprašiau, kad recenzijas rašytų: jos pasipylė neprašomos.

Trečias mano sutiktas leidėjas buvo Antanas Kniukšta. Jis buvo senbernis, bet jame buvo kažkas vienuoliška. Jis buvo gimęs leidėjas, kaip gali būti gimęs poetas. Mane su juo suvedė Antanas Vaičiulaitis. Pastarasis mane vieną kartą sutikęs alėjoje klausia, ar neturiu paruošęs naujo eilių rinkinio. Aš jam kietai atsakiau, kad ne. Vaičiulaitis prisipyrė: «Nagi jau vis turi ši tą parašęs?» Reikėjo sutikti, kad jau buvau ši tą para-

šęs. Visc susirinko apie dvidešimt eilių. Paruošiau rankraščių, o ruošti ilgai nereikėjo. Sutarėm su Vaičiulaičiu pasimatymą, kurs mane nuvedė pas leidėją, maniau, rasiu kažką rytietiškai prabangų, bet kartu maniau, kad rasiu kietą ir buką medinį pjūklą. Vaičiulaitis drąsiai pabeldė duris, ir kažkas pilna burna maisto viduje atsiliepė. Atidarė duris, ir įėjome į gana šviesų ir erdvų, bet pusnuogį kambarį: vidury buvo neuždengtas stalas, šalia senberniškai paklota metalinė lova, spinta ir trys ar keturios vieniškos kėdės. Pats namų šeimininkas stovėjo prie stalo ir iš maišelių pietavo. Tuojaus jis mus susodino, o pats liko stovintis ir prašė mus prie savo švento stalo. Vaičiulaitis

pradėjo jam aiškinti, kad atvedęs poetą, turintį eilių rinkinį Maniau, kad reikės ilgai kalbėti ir pišti, bet Kniukšta atsakė: «Gerai, galime išleisti» ir daugiau apie tai nekalbėjome. Pavalgė ir pasiūlė eiti spaustuvėn. Tai ir buvo tas didysis Kniukšta, rašytojų prietelius ir globėjas, išleidęs per tūkstantį knygų. Jis neklausė sąlygų, nei leidžiamos knygos apimtys, tik nuvedė spaustuvėn, patarė pasirinkti rašmenis ir popierį ir mudu paliko tartis su darbininkais. Tai ir buvo mano Imago mortis.

Tik vėliau man paaiškėjo, kad dideli darbai ir dideli žmonės yra labai paprasti. Aišku, palyginus Švyturio saloną, kad Kniukštos kartūziška cele, galėjai nusivilti, bet reikėjo bet reikėjo pažinti tą žmogų, kad galėtum jį vertinti ir teisti. Jis sakysime,

Jonui Marcinkevičiui, pentia girtam, iš smuklės atėjusiam ir smuklėn einančiam, mokėdavo penklitinius honorarus už parašymus veikalus. Jis niekad autoriams neužgandavo, bet viską jiems pasakydavo. Atsimenu, kai jis vieną kartą kalbėjosi su Petru Cvirka dėl Žemės maitintojos. Jo kontoroje, kaip malūne, vis būdavo pilna klientų — rašytojų. Jis turėdavo laiko su jais valandų valandas plepėti, bet tai jam nė kiek netrukdydavo drauge tvarkyti užsakymus ir sąskaitas. Bekalbant įeina Cvirka, tai jis ir sako: «Petrai, čia reikės dar šis tas pataisyti ir pakęisti». Cvirka šoko kaip kibirkštis: «Ne, ne, aš nė rai-dės netaisyčiau». Kniukšta: «Kaip tu gali netaisyti, kad reikia!» Cvirka: «Šioj knygoj aš nieko netaisyčiau». Kniukšta: «Cvirka, na, žiūrėk, tu rašai, kad davė jam surūdiju

sią keturiasdešimtę, ar tu žinai, iš kokio metalo keturiasdešimtė buvo padaryta?» Cvirka: «Aišku — varinė!» Kniukšta: «Ne, Cvirka, ne varinė, o sidabrinė, ir sidabras juosta, bet nerūdija». Cvirka: «O! tai galima pataisyti!» Kniukšta: «O čiai vėl. Petrai, tu rašai» ir tt. Ir jis jam ištaisė visas panašias smulkias nesąmones.

Kniukšta man išleido: Imago mortis, Intymias giesmes, Dievus ir smūtkelius, Užgesusias Chimeros akis ir Poeziją. Bet mes vieną kartą smarkiai susikirtome. Po premijos jis būtinai norėjo išleisti Užgesusių Chimeros akių antrąją laidą. Tuo pasigyriau. Bin kiui, kuris man pasakė: «Gerai, asiau, idėja bet, tu turi jam pasakyt sąlygą: «Jei duodi pusantro tūkstančio litų honoraro leidžiu, jei neduodi, tai neleidžiu».

(B D)

FABRICA DE MALHAS

Petras Šukys

gamina meniškus ir stiprius megstinukus, rubelius naujagimiams ir kit.

Rua Jundiapéba, 45, Fone : 63-4258 Vila Zelina (arti R. Ibitirama ir Av. Zelina).

Lietuvi
Klausk ir remk**LIETUVISKA PROGRAMA**

kuri yra transliuojama kiekvieną sekmadienį, 14 val. per RADIO NOVE DE JULHO, trumpomis 31 metro bangomis.

Patarimus, aukas siųsti šiuo adresu. Mons. P. Ražinskis, caixa Postal 4118. São Paulo.

MALONI ŽINIĄ LIETUVIAMS

LIETUVĖ ADVOKATĖ IRENE GRITĖNAS DUODA NEMO KAMAI JURIDINES INFORMACIJAS SAVO TAUTIEČIAMS

IRENE GRITĖNAS

Advogadė

ESCRITÓRIO Praça da Sé, 323 - 10 c/101/102 Fone 33-9951	RESIDENCIA Rua Coelho Neto, 281 Fone: 63 3697, V. Prudente
--	---

Escritório Contábil Vila Zelina S/C Ltda.

(REGISTRADO NO C.R.C.)

RAPIDEZ — HONESTIDADE — PREÇOS MODICOS

Horário: das 8 às 19 horas

Aberturas de firmas - Encerramentos de firmas - Transferências de firmas - Contratos na Junta Comercial - Distratos na Junta Comercial - Registros de firmas na Junta Comercial - Escritas com contabilidade em geral - Escritas fiscais em geral - Contratos de locações - Cartas de fiança - Seguros de fogo - Seguros de acidentes - Requerimentos em geral - Defesas e recursos

PRAÇA SÃO JOÃO DOS CAMPOS, 8 - SALAS 1 E 2 - FONE: 63 6005 - VILA ZELINA - SÃO PAULO

Gera kokybę, pigiau kaip kitur, greitas įteikimas, mandagus patarnavimas tiksliai

ANTANO PAVILONIOINDUSTRIA DE ARTEFATOS PLASTICOS
"PAVILONIS"

Rua Prof Gustavo P de Andrade, 884 - 902, caixa postal 4118 - Vila Zelina, Tel 63-4130 São Paulo.

Čia yra didžiausias pasirinkimas, dideliais ir mažesniais kiekiais, įvairiausių rūšių ir spalvų guzikų ir lietsargiams dalių.

Didelis pasirinkimas medžiagų ir skoningas pasiuvimas, LAURO SANDRON vyriškų rūbų

SIUVYKLOJE LAURO Rua do Orfanato, 686, — V. Prudente — Fone 63-5294
São PauloMedžiaga parduodama ir išsimokėjimui
Ateikite ir įsitikinkite medžiagos ir darbo kokybę ir kainą**Casa Sprindys & Cia.**

PÇA. S. JOSÉ dos CAMPOS, 1 - V. ZELINA - TEL. 63-5915

Geležies isdirbiniai ir dažai viskas elektros įrengimui namu reikmens ir zaislai, įvairiausios dovanos visoms progoms.

ESCRITORIO CONTABIL**NASCIMENTO**

Irmãos Nascimento

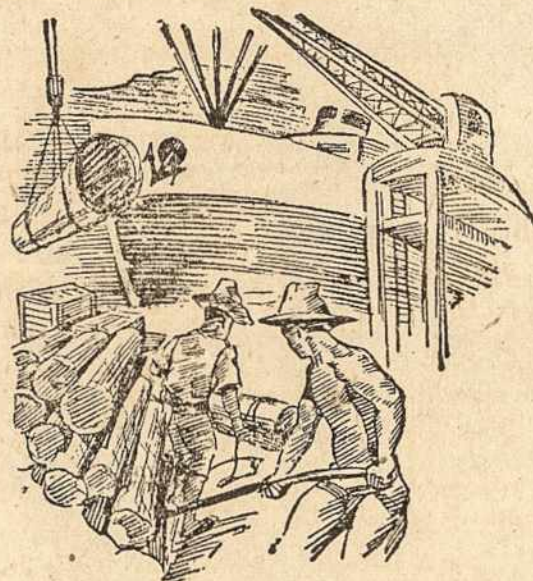
REG. C.R.C. SP. No 1.484

Atlieka firmų atskaitimus, perleidimus, komercines ir industrialines apyskaitas, sutvarko dokumentus, sudaro sutartis surašo prašymus ir kitos rūšies darbus atlieka

Juridinis Departamentas — Nejudomo turto pardavimas
Av. Zelina, 831 — Vila Zelina — Tel 63-7140 - S. Paulo**ALEKSAS KALINAUSKAS**

Advokatas

atlieka visus teisinio pobūdžio darbus, kaip įvairių bylų vedimas, inventarijų sudarymas, deskitis, dokumentų atitaisymas, nuomininkų išmetimas ir kiti darbai.

Residencia:
R. Joaquim Piza, 204Raštinė:
R. 15 de Novembro, 244
[4.0 - Sala 7 - Tel. 37-0324
no 14,00 iki 18,00 val.**PRANAS & CIA. LTDA.**

Madeiras em geral

SEDE: Rua México, 98 - 9.º - sala 904 — Fone: 52-0228
Enderêço Telegrafico: «CABIUNA»
Rio de Janeiro

Serraria «ITA» — Serra dos Aimorés — Municipio de Nanque - Estado de Minas Gerais

KIRPIMO IR SIUVIMO MOKYKLA**“SOFIJA”**

Mokina kirpimo siuvimo, madų modelių braižybos ir pritaikomojo meno

Paruošia siuvimo ir kirpimo mokytojas valdiškiems egzaminams (habilitação)

Mokykla turi visas valdiškas teises yra registruota «Departamento do Ensino Profissional»

Pamokos vyksta vakarais

Užsirašyti pas mokyklos direktorę Sofiją Misiukaite -
Rua da Graça, 381 — casa 6 — Bom Retiro**MŪSŲ LIETUVA GALIMA UŽSISAKYTI**

Ir pr enumeratą apsimokėti pas šiuos asmenis:

Stasio Saldžio krautuvėje,
Rua Clemente Alvares, 137,
Lapa.

Kun. J. Seškevičius V. Zeli nos klebonijoje,

B. Šukevičius (spaustuvėje)
Av. Zelina, 515.

J. Baužys Rua Manaias, 21,

P.P. Remenčius, Praça Carlos Gomes, 180 (prie Av. Liberdade),

J. Karpavičius, Av. S. João 233 (prieš centralinį paštą),

Jozas Matelionis, Rua Iatai, 26, Casa Verde,

Tėva J. Bružiką S.J prie S. Gonçalo bažnyčios, Pr. João Mendes,

K. Meškauską, Lapa, Rua Williams Speers; 700, arba Mašinraščio kursuose,

Andr. Pupienį, Rl Oratorio: 1224, Mooca,

B. Tubelį ir Kučinską, Molho Velho.

Stočku Paquedas Nações.

«Mūsų Lietuvos» atstovė Rio de Janeiro yra p. Uršulė Gaulienė, Rua General Pedra 351

SIUVĖJASPOVILAS AMBROZEVIČIUS
Rua Inhagapi, 47 V. Zelina
(prasidečia iš Av. Zelina, 595)

VIENTELIA ATSTOVAI GARSIOJO VANDENS LINDOYA

IRMAOS CARRIERI LTDA.

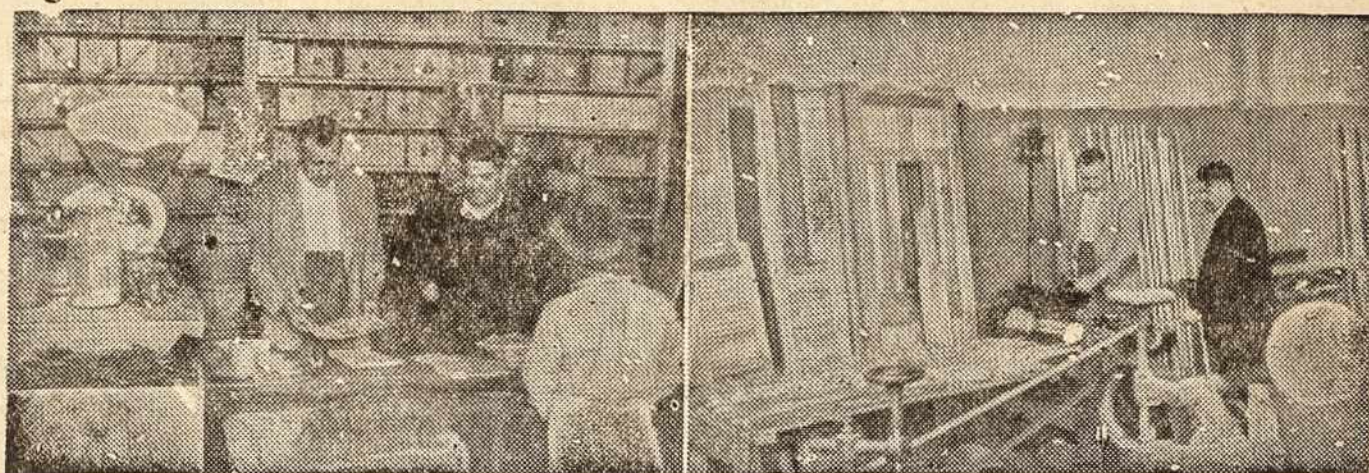
Lindoya vanduo yra labai žinomas gėrimas kurio puikų veikimą į žmogaus sveikatą jau visi yra vienbalsiai pripažinę. Pabandykite, įsitikinkite ir visados naudokite!

Rua Dino Bueno, 795 a 835
Telefones: 51-4019 e 51-2223

Caixa Postal 3967 — SÃO PAULO

Statybos medžiagos sandėis ir įvairių geležinių daiktų, indų bei darbo įrankių krautuvė tiksliai pas

JAKUTIS & LAPIENIS LTDA.

RUA COSTA BARROS, 34-C TEL. 63-3285 VILA ALPINA

MŪSŲ Lietuva

AV. ZELINA, 515 — CAIXA POSTAL, 4118 — SÃO PAULO

— Šio „MŪSŲ LIETUVOS“ nr. leidėjas yra MISIJONIERIUS TĒVAS JONAS BRUŽIKAS S.J., kuris labai nuoširdžiai ir rūpestingai rūpinasi laikraščio reikalais, ypač suradimu at-kiro nr. leidėjų. Ačiū už rūpestingumą.

— Moterystės luoman ruošiasi JONAS BARANAUSKAS su WILMA R. SA ZANINI.

— LIET. KAT. MOTERŲ DRAUGIJOS susirinkimas šaukiamas šį sekmadienį 4 val., V. Zelinos mokyklos patalpose

— Liet. Kat. Bendruomenės choro choristės suorganizavo sporto gimnastikos mėgėjų sekciją. Pratimai būna antradieniais 20,30 val. Gimnastikos mokytoja yra mok. Vanda Paukštytė Norinčios sportuoti bei gauti reikalingų informacijų turi kreiptis į sekcijos vadovybę. Choristai taip pat yra pasiryžę veikimą sportu pajvairinti.

— SESELĖ M. URBANA, sešelių pranciškiečių viršininkė Brazilijoje ir SESELĖ M. MARGARIDA, birželio 20 d. išskrenda į JAV, Pittsburgan, Pa., dalyvauti vienuolyno motinos viršininkės rinkimuose. Jos atstovaus seseles pranciškiečių gyvenančias Brazilijoj

— Prof. JUOZUPAS ŽEMAITIS su žmona 20 d. birželio išvyksta vieneriems metams į JAV, studijų tikslais. Apsisotęs S. Francisco mieste

— Industrialas STASYS MELIŪNAS su šeima pabaigoj šio mėnesio atostogas praleisti vyksta į JAV Apiankys didžiuosius Amerikos ir Kanados centrus taip pat ir garsiąją parodą eatly. Susistos Perū, Kolumbijoj, Meksikoj.

— IEVA KUTKIENĖ ruošiasi Kanadon vykti savo dukrelių, anukų ir žentų aplankyti.

A. A. EMILIJA GRITĖNAITĖ-USATAI

Sekminių išvakarėse atsiskyrė su šiuo pasauliu, vos 27 metų amžiaus, palikdama nuilūdimė savo jauną vyrą J. Usatai ir tris mažus vaikelius, 9, 5 ir 3 metų Taip pat paliko liūdesy ir skausme tėvus: Antaną Gritėną ir Oną Petraitę, brolių Juozą, seserį Sofiją, gimines bei pažįstamus. Palaidota S. Caetano kapuose dalyvaujant misijonieriui J. Bružikui ir žmonių miniai. Sptintos dienos mišios bus šeštadienį, birželio 16 d. 8.30 val. Vila Zelinoje. Kviečiami visi dalyvauti.

— KERMOŠIUS bus ir šiais metais. Tikslus laikas bus praneštas vėliau. Iš anksto prašome taupyti fantus.

— Kaikurie užsirašę į Rio de Janeiro del susidėjusių aplinkybių negalės važiuoti. Norintieji vykti kartu su choru į Rio de Janeiro prašomi kuo greičiausiai užsirašyti pas choro valdybos narius, arba šiais telefonais: 63-5975 ir 63-4938.

— LAIŠKAI: O. Masienei, J. Gudanavičiūtei, J. Masiuliui, J. Valeikienei, A. Žukui, M. Krutulytei, Pr. Dovydaičiui, Pr. Zagorskienei, Al. Grabauskui, V. Rinkevičiui,

Para Deputado Federal SANTA PAULA NETO

Presidente da Associação dos Profissionais de Imprensa de São Paulo - APISP

Para Deputado Estadual ADAMO KOZAKEVIC

Candidato na Chapa P. T. N.

W. Bogar, A. Lazdauskui, V. Balčiūnui, A. Gudanavičienei.

— KETVIRTADIENI, 21 d. birželio Devintinių šventė. Mišių tvarka kaip sekmadieniais Miesto centre, Av. Brig. Luiz Antonio, bus tradicinė procesija. Pradžia 15 val.

PAVERGTŪJŲ TAUTŲ SAVAITĖ JAV

JAV-se jau kelinį metą liepos mėn. trečiąją savaitę minima Pavergtųjų Tautų Savaitė. Šiemet ji turėtų būti paskelbta liepos 15-21 d. d. Lietuvių ir kt. spauda JAV kviečia sudaryti bendrus komitetus įvairiuose miestuose ir vieningomis pastangomis surengti įspūdingus tos savaitės minėjimus. P. T. Savaitę savo nutarimu rezolucija yra autorizavęs JAV Kongresas ir kasmet JAV prezidentas, kaip ir pernai, tokią savaitę paskelbs oficialiai.

UŽSIENIEČIAI, JŲ TEISĖS VOKIETIJOJE

Gegužės 18 d. Stutgartėje įvyko vokiečių ir užsieniečių tremtinių Wurttemberg-Badeno krašto įstaigų atstovų pasitarimas tremtinių teisių klausimais. Lietuvius atstovavo PLB Vok. Kr. V-bos atstovė ir Stutt. apyl. pirmininkė S. Jaunųskytė. Pasitarime paaiškintos pabėgėlių nevokiečių kilmės teisės, skirtumas teisių tarp užsieniečių ir tremtinių užsieniečių (heimatlose Auslander). Išsiaiškinta, kad nevokiečių kilmės tremtiniai turi tas pačias teises socialinei pašalpai gauti, kaip ir vokiečių piliečiai. Aukšt. Komisaro pabėgėlių reikalams atstovas pranešė, kad jų įstaigoje yra gauta atlyginti nukentėjusiems nuo nacių 40 000 prašymų. Tai daugiausia bėg. kačetininkų bylos.

— Konrad Adenauer, nežinūrint kad yra 85 metų amžiaus, vėl buvo perrinktas krikščionių demokratų partijos pirminku. Tačiau susirūpinta ir jo įpėdiniu jam mirus. Numaityta, kad jį pavaduotų septynių asmenų komisija, ligi vėl būtų išrinktas naujas pirminkas.

ŽAISMINGA KOMEDIJA

Maskvai pasmerkus Staliną, reikėjo nukabinėti ir ordenus už pasižymėjimus Stalino viešpatavimo metu. Bet tie a-menys pasijuto labai nuskriausti ir pažeminti netekę orde. Kaip išgelbėti situaciją? Ilgai nelaukus, štai Aukščiausias Sovietų prezidiumas leido tas Stalino premijas iškeičti ant Lenino Tokiu būdu visi Stalino galvoriai dabar gavo Lenino ordenus ir premijas. Ir pasidarė žiauri žaisminga komedija. Vienu aktu pasmerkami Stalino žiaurumai, o antru aktu apdovanojami Lenino ordenu ir pažymėjimais Stalino darbų vykdytojai.

PO ALPĖMIS TUNELIS

Po 15 781 pėdų Montableau kalnu Alpėse kasamas 7 su viršum amerikoniškų mylių ilgio tunelis, kuris jungs Prancūziją su Italija. Jis pradėtas kasti 1957 metais ir bus užbaigtas kitų metų gale. Taip bent manoma, bet nepramatytos kliūtys gali darbą dar prailginti iš italų pusės dirba 523 (žuvo 4), o iš prancūzų pusės 432 (žuvo 5) darbininkai. Tasai tunelis kainuos 40 milijonų dolerių. Tunelį užbaigus, tikimasi kasdien pravažiuosią 350 000 automobilių. Ties tunelio žiotimis išaugs miesteliai. Padidės prekyba tarp Prancūzijos ir Italijos.

— PRIPAŽĪSTA: KOLCHOZININKAI SKURDŽIAI APMOKAMI. Tai paliūdijo „Tiesoje“ (81 Nr.) paskelbtas T. Mažeikos laiškas. Pagal jį Akmenės raj. (Mažeikių aps.) „Žibikų“ kolchoze laukų darbininkai grūdu yra gavę po 800 gr. o piligū — po 40 naujų kapeikų už darbadienį.

Į šį laišką atsakydami Žemės ūkio Ekonomikos moksliniai bendradarbiai J. Pilypas ir F. Romanovičius turėjo pripažinti, kad ne tik Žibikų, bet ir kituose kolchozuose už išdirbtus darbadienius kolchozininkai yra dar per mažai apmokami..

Ir Lietuvos ūkio reikalų žinovas, Lietuvos Ministrų Tarybos pirm. pavaduotojas, J. Laurinaitis laikraštyje „Kommunistas“ be jokio svyravimo

mo teigia — kolchozininkų atlyginimas už darbą apšamai yra dar per mažas ir jis nerodo tendencijos kilti. Blogiausia padėtis esanti ūkiškai silpnuose kolchozuose. (ELTA)

PASAULINIS JAUNŪJŲ KRIKŠČIONIŲ DEMOKRATŲ KONGRESAS

Gegužės 8-15 d. Caracas'e (Venezueloje) įvyko pirmasis pasaulinis jaunųjų krikšč. demokratų kongresas. Šį kongresą organizavo Tarptautinė Jaunųjų Krikšč. Demokratų Unija (UIJDC), kuriai lietuviai krikšč. demokratai priklauso nuo pat jos įsikūrimo pradžios (1947 m.). Kongrese dalyvavo 18 kos Europos kraštų, penkių P. Amerikos kraštų ir Afrikos jaunųjų krikšč. demokratų atstovai. Jaun lietuvius krikščionius demokratų atstovavo A. Venskus (iš Paryžiaus) ir L. Pabedinskas (iš Čikagos).

Vykdamą į kongresą Europos kraštų jaunųjų krikšč. demokratų delegacija Washingtone buvo priimta JAV prezidento specialioje audiencijoje. Pačiame kongr. atidaryme dalyvavo Venezuelos prezidentas R. Bethancourt, žemės ūkio min. V. Jimenez Landinez, prekybos min. Gonzalez ir kiti aukšti pareigūnai. Kongreso tema: „Jauni krikšč. demokratai už laisvę, taiką ir teisingumą“.

LIETUVIŠKŲ PAMALDŲ KALENDORIUS

Pirmą mėnesio sekmadienį: Parque das Nações 10 val. Casa Verde, 17,15 val.

Antrą:

Bom Retire, 10 val. Utinga 18,00 val.,

Trečią:

Agua Rasa 8 val.,

Moinho Velho 11 val.,

Lapa 16 val.,

Ketvirtą:

Vila Guilhermine 17 val.

Paskutinį:

Vila Anastacio 8,30 val.

RIO DE JANEIRO

Lietuvių radio valandėlė „A voz da Lituania“ yra transliuojama PIRMADIENIAIS nuo 20.15 val. iki 20.45 val.,

LIETUVIŠKŲ PROGRAMŲ TRANSLIACIJOS (Lietuvos laiku)

VATIKANO RADIJAS

Kasdien 20,15 iki 20,50 val. Sekmadieniais 10,30 iki 11 val. 19, 25; 31 ir 196 metų bangomis.

MADRIDO RADIJAS

Kasdien 21,30 iki 21,45 val. 25 ir 42 metų bangomis. Programa pakartojama sekančią rytą 8,30 val. tomis pačiomis bangomis.

*****
— VILA ZELINOS LIETUVIŲ KUNIGŲ telefonas 63-5975

Lietuviškas žodis, daina ir muzika aidi tropikų padangėje iš

RADIO CLUBE SANTO ANDRÉ

ilgomis, 1495 kilociklų bangomis, klėkvienu sekmadienį devintą 21) val. vakaro. Per radijo galima pasveikinti gimtadienio, vardadienio, vestuvių ir kitomis progomis. Radijui laiškus siųsti šiuo adresu. caixa postal 4118, São Paulo. Fone: 63-5975.

LIETUVIS ADVOKATAS

Albertas Pavilavicius

atlieka visus teisinio pobūdžio darbus, kaip įvairių bylų vedimas, inventarijų sudarymas, deskitis, dokumentų atitaisymas, nuomininkų išmetimas ir kiti darbai.

Av. Liberdade, 47 - 9 o Andor Res.: R. Fernando Falcão, 35
Fones: 37-0395 - 35 5650 33 6011 São Paulo

PARDUODAMA KEPYKLA

Dėl išvažiavimo parduodama lietuviškos juodos duonos kepykla.

VILA ZELINA, Rua Tabaiaras nr. 326.